

EUROPEAN CENTRAL BANK

EUROSYSTEM

Ekonomikos biuletenis

2018 / 1

Atnaujinta informacija apie ekonominę ir pinigų aplinkos raidą

Santrauka¹

Po paskutinio 2017 m. Valdančiosios tarybos posėdžio gauta informacija patvirtina, kad ekonomikos augimas, 2017 m. antrąją pusę paspartėjęs labiau, negu tikėtasi, tebėra tvirtas². Stiprus ciklinis impulsas, tebemažėjantis ekonomikos sąstingis ir didėjantis pajėgumų panaudojimas dar labiau sustiprino Valdančiosios tarybos įsitikinimą, kad infliacija vėl pasieks jos norimą mažesnę kaip 2 %, bet jam artimą lygį. Su euro zonos ekonomikos augimo perspektyva siejama rizika iš esmės yra subalansuota. Viena vertus, vis dar stiprus ciklinis impulsas artimiausiu laikotarpiu gali lemti ir daugiau teigiamų su augimu susijusių netikėtumų. Kita vertus, tebėra lėtesnio, negu prognozuota, augimo rizika, daugiausia susijusi su pasauliniais veiksniais, įskaitant užsienio valiutų rinkų pokyčius.

Pasaulio ekonomika toliau stabiliai auga, vis labiau pastebimas tolygus jos atsigavimas. Ekonominę aktyvumą skatina palankios pasaulinės finansinės sąlygos ir teigiami rinkos lūkesčiai. Kylančios naftos kainos prisidėjo prie didėjančios infliacijos pasaulyje, tačiau infliacija, neįskaitant maisto produktų ir energijos kainų, tebėra stabilesnė.

Gerėjant ekonominiams vertinimams, po Valdančiosios tarybos posėdžio gruodžio mėn. obligacijų pajamingumas ir akcijų kainos pakilo. Užsienio valiutų rinkose bendrai euro valiuta prekybos svėrto, ypač JAV dolerio, atžvilgiu pakilo. Neseniai svyravęs valiutos kursas sukuria tam tikrą neapibrėžtumą, todėl reikia stebėti, kokį poveikį jis gali daryti vidutinio laikotarpio kainų stabilumo perspektyvai.

Ekonominė analizė, pagrįsta naujausiais ekonominiais duomenimis, ir apžvalgų rezultatai rodo vis dar spartų ir plataus masto augimą metų pabaigoje. Asmeninį vartojimą skatina didėjantis, taip pat ir dėl anksčiau įgyvendintų darbo rinkos reformų, užimtumas ir augantis namų ūkių turtas. Dėl labai palankių finansavimo sąlygų, augančio įmonių pelningumo ir didelės paklausos tebedidėja verslo investicijos. Pastaraisiais ketvirčiais toliau didėjo investicijos į būstą. Be to, plataus masto pasaulinis augimas skatina euro zonos eksportą.

2017 m. gruodžio mėn. metinė infliacija pagal SVKI euro zonoje buvo 1,4 % (lapkričio mėn. – 1,5 %), tai daugiausia susiję su energijos kainų pokyčiais. Vertinant ateities perspektyvas, pažymėtina, kad, atsižvelgiant į dabartines naftos ateities sandorių kainas, bendrosios infliacijos metinis augimo tempas ateinančiais mėnesiais greičiausiai svyruos ties dabartiniu lygiu. Grynosios infliacijos rodikliai iš dalies dėl specifinių veiksnių tebėra maži ir dar nėra įtikinamų jų stabilaus didėjimo

¹ Visas leidinys anglų kalba paskelbtas Europos Centrinio Banko [svetainėje](#).

² Remiantis 2018 m. sausio 25 d., kai vyko Valdančiosios tarybos posėdis, duomenimis.

požymių. Vidutiniu laikotarpiu, palaikomi ECB pinigų politikos priemonių, tebesitęsiančio ekonomikos augimo, atitinkamai mažėjančio sąstingio ir kylančio darbo užmokesčio, jie turėtų pamažu didėti.

Pinigų analizės rezultatai patvirtina, kad plačių pinigų kiekis toliau augo stabiliu tempu, stebimu nuo 2015 m. vidurio. Tebe gerėjo ir paskolų privačiajam sektoriui augimo rodikliai. Euro zonos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų 2017 m. ketvirto ketvirčio rezultatai rodo, kad paskolų augimą tebeskatina didėjanti paskolų paklausa ir švelnėjančios paskolų teikimo, ypač namų ūkiams, sąlygos. Euro zonos ne finansų bendrovių finansavimo sąnaudos tebebuvo priimtinos, o bankų paskolų ne finansų bendrovėms palūkanų normos – artimos istoriškai žemiausiems lygiams.

Atsižvelgusi į ekonominės ir pinigų analizės rezultatus, Valdancioji taryba patvirtina, kad reikia ir toliau išsaugoti aukštą skatinamosios pinigų politikos lygį tam, kad infliacija būtų tvariai sugrąžinta į mažesnę kaip 2 %, bet jam artimą lygį. Nors Valdanciosios tarybos įsitikinimas, kad infliacija vėl pasieks jos norimą lygį sustiprėjo, vidaus kainų spaudimas apskritai tebėra nedidelis ir dar nėra įtikinamų jo stabilaus didėjimo ženklų. Kad spaudimas grynajai infliacijai toliau stiprėtų ir vidutiniu laikotarpiu norima linkme stumtelėtų bendrąją infliaciją, vis dar būtinas aukštas skatinimo pinigų politikos priemonėmis lygis.

Todėl Valdancioji taryba nusprendė pagrindinių ECB palūkanų normų nekeisti ir tebemano, kad jos nesikeis dar gana ilgą laiką ir net gerokai ilgiau, negu kol bus vykdomi grynjo turto pirkimai. Kalbant apie nestandartines pinigų politikos priemones, pažymėtina, jog Valdancioji taryba patvirtino, kad turto už naują nustatytą sausio mėn. sumą – 30 mlrd. eurų per mėnesį – bus perkama iki 2018 m. rugsėjo pabaigos arba ilgiau, jei tai bus būtina, tačiau bet koku atveju tol, kol Valdancioji taryba įsitikins, kad infliacijos raida vėl tapo tvari ir atitinka siekį. Be to, Valdancioji taryba dar kartą patvirtino, kad ypač tuo atveju, jeigu perspektyva taps mažiau palanki arba jeigu finansinės sąlygos taps nesuderinamos su tolesne pažanga grįžtant prie tvarios infliacijos raidos, ji bus pasirengusi padidinti turto pirkimo programos apimtį ir (arba) trukmę. Galiausiai Valdancioji taryba dar kartą pabrėžė, kad lėšas, gautas iš pagal turto pirkimo programą įsigytų vertybinių popierių išpirkimo, suėjus jų terminui, Euro sistema reinvestuos ilgą laiką po to, kai pasibaigs grynjo turto pirkimai, ir bet koku atveju tol, kol bus reikalinga.

© **Europos Centrinis Bankas, 2018**

Pašto adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Atsakomybė už šio biuletenio parengimą tenka ECB vykdomajai valdybai. Vertimus atlieka ir skelbia nacionaliniai centriniai bankai.

Šiame leidinyje paskutiniai statistikos duomenys – 2018 m. sausio 24 d.

ES katalogo numeris QB-BP-18-001-LT-N (pdf)